

Bs Nguyễn Thị Hồng Vy -

Khô miệng (xerostomia) có vẻ như không phải là một vấn đề lớn, tuy nhiên đó lại là tình trạng rất không thoải mái và là tác động phụ thường gặp của việc điều trị ung thư.

Nguyên nhân gây ra khô miệng và bệnh nhân ung thư là gì? Làm sao để điều trị và ngăn ngừa khô miệng?

Nguyên nhân nào gây nên tình trạng khô miệng?

Đối với bệnh nhân ung thư, khô miệng đa phần do tác động phụ của xạ trị đầu mặt cổ hoặc phẫu thuật cắt bỏ tuyến nước bọt. Ngoài ra còn có một số nguyên nhân như:

- Liều pháp miễn dịch
- Thuốc hóa trị
- Kháng histamin
- Thuốc điều trị đau
- Thuốc hạ áp
- Steroid
- Stress
- Đái tháo đường
- Thiếu vitamin
- Ăn quá nhiều muối
- Bệnh tim mạch

Có phương pháp nào điều trị khô miệng không?

Có. Tuy nhiên, nếu tuyến nước bọt của bạn đã bị phá hủy hoặc phẫu thuật cắt bỏ, bác sĩ chỉ có thể điều trị triệu chứng. Có một số loại thuốc có thể điều trị khô miệng, tuy nhiên khi dùng thuốc thì triệu chứng khô miệng sẽ quay trở lại.

Khô miệng ở bệnh nhân ung thư : 5 điều cần biết

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ bảy, 12 Tháng 8 2023 11:06 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 12 Tháng 8 2023 11:21

May mắn thay, phần lớn bệnh nhân ung thư còn lại thường có xu hướng hoạt động bù trừ cho phần đã mất chức năng. Chính vì thế, việc phân tích thói quen và chế độ ăn là việc đầu tiên các bác sĩ thực hiện nhằm can thiệp điều chỉnh thói quen tốt cho bệnh nhân trước khi chuyển sang các liệu pháp phức tạp hơn hoặc can thiệp bằng thuốc.

Ví dụ: Muối ăn, nước uống có khả năng gây nên tình trạng khô miệng. Nước ngọt cũng vậy, tính acid, carbonat, đường và các chất phụ gia có thể kết hợp với nhau tạo nên một lớp màng bám kín các răng tuy nhiên nước ngọt không làm tình trạng tồi tệ hơn, lúc này bác sĩ sẽ chế độ nhai một số loại thực phẩm như:

- Sialagogues, một loại thực phẩm kích thích tuyến nước bọt
- Sản phẩm có chứa flour để vỗ sinh răng miệng
- Ngăn ngừa sâu răng bằng thuốc
- Chế độ thay thế nước ngọt nhằm giảm khô miệng

Một số phương pháp khác có thể tham khảo như:

- Châm cứu
- Kích thích dây thần kinh bằng điện qua da (transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS)
- Liệu pháp gene
- Kẹo su không đường hoặc viên ngậm có chứa xylitol.

Nước bọt nhân tạo hoạt động ra sao?

Nước bọt nhân tạo là các chất bôi trơn có dạng gel hoặc chất lỏng. Chúng có thể được phun vào miệng. Mỗi loại chứa các thành phần khác nhau để có thể bôi trơn khoang miệng. Có khoảng 30 loại khác nhau.

Điều quan trọng cần lưu ý là mặc dù các sản phẩm này có thể cung cấp một số cứu trợ tạm thời, nhưng chúng sẽ không giải quyết được vấn đề cơ bản. Tuy nhiên, chúng vẫn là một lựa chọn tốt cho những bệnh nhân không muốn uống quá nhiều nước. Chúng dễ sử dụng và dễ mang theo.

Có thể phòng ngừa khô miệng không?

Phụ nữ mắc bệnh nhân xạ trị vùng đầu mặt cổ sẽ bị khô miệng do tuyến nước bọt bị tổn thương.

Những bệnh nhân có thể hạn chế khô miệng từ các nguyên nhân như: cafe, sản phẩm từ đậu nành, bia rượu...

Nồng độ súc miệng có chứa cồn và phenol cũng được chứng minh làm tăng nguy cơ khô miệng trong quá trình điều trị. Người ta có thể hạn chế sử dụng các sản phẩm trên để giảm tình trạng khô miệng.

Tại sao phải giải quyết sớm tình trạng khô miệng?

Nồng độ bọt là một chất lỏng phức tạp giúp con người nuốt, nhai, nuốt và tiêu hóa thức ăn. Nó cũng giúp chúng ta nói dễ dàng hơn và duy trì cân bằng hệ vi sinh vật trong khoang miệng. Các tuyến nước bọt chính phối hợp với nhau tiết ra tới 1,5l nước bọt mỗi ngày- chiếm 90% lượng nước bọt của cơ thể.

Đến với tình trạng khô miệng mãn tính, hệ vi sinh vật khoang miệng cũng bị thay đổi đáng kể. Điều này có thể tạo điều kiện cho các vi sinh vật có hại phát triển dần dần sâu răng, nhiễm trùng khoang miệng, tưa miệng thậm chí gây xạ trị hàm. Chính điều này lại càng gây khó khăn hơn cho việc điều trị ung thư.

Một số vấn đề thường gặp như bệnh trào ngược cũng xuất hiện khi giải quyết tuyến nước bọt do

Khô miệng ở bệnh nhân ung thư: 5 điều cần biết

Viết bởi Biên tập viên

Thủ quỹ, 12 Tháng 8 2023 11:06 - Lần cập nhật cuối: Thủ quỹ, 12 Tháng 8 2023 11:21

Đánh răng hoặc dùng thuốc tiêu hóa ban đầu từ 1-2 giờ sau khi ăn.

Nguồn: Cynthia Demarco, MD Anderson Cancer Center <https://www.mdanderson.org/cancerwise/dry-mouth--xerostomia--in-cancer-patients--5-things-to-know.h00-159618645.html>